

for at opnaa Statstilskud og Ret til at modtage statsunderstøttede Elever skal have virket i 2 Aar. Dette vil virke meget generende for Skoler af denne Art, hvis Undervisning fortrinsvis er lagt til Rette med de mindre Landbrug for Øje, altsaa Skoler, der meddele Oplysning i Husmandsbrug, afholde korte Kursus og lignende. Og dette have Regering og Rigsdag erkendt ved i samme Lovs § 4, sidste Stykke, at fastslaa, at denne almindelige Regel i § 1 ikke skulde gælde for de 2 paatænkte Husmandsskoler, den ene paa Sjælland og den anden i Jylland, af hvilke den sidste, saa vidt mig bekendt, endnu ikke har begyndt sin Virksomhed. Men de Grunde, som tale for at give disse Skoler en Undtagelsesstilling, saa at de kunne faa Statstilskud med dertil hørende andre Fordele, saa snart de ere traadte i Virksomhed, og Undervisningsplanen er godkendt af Kultusministeriet, forekomme mig i mindst lige saa høj Grad at være til Stede for den kommende Skole i Nyborg. Jeg skal anføre en Del af de Oplysninger, jeg har faaet tilstillet, vedrørende denne Skole.

Skolens økonomiske Basis er sikret derved, at Nyborg Kommune har skænket den et Stykke Jord paa omtrent 30 Tdr. Land, hvoraf 5 Tdr. skulde drives som Husmandsbrug, omtrent 17 Tdr. som Gaardmandsbrug, omtrent 5 Tdr. Land som Skov og Resten som Forsøgsfrugthave og lignende. Nyborg Sparekasse laaner Skolen 45,000 Kr. til 4 pCt. Renter, og Resten, omtent 20,000—30,000 Kr., indkommer som Gave fra forskellige Institutioner og enkelte Personer. Skolen er bestemt til at begynde sin Virksomhed den 1. November 1908. Der vil blive Plads til henved 90 Elever og Kursusdeltagere, og der vil blive knyttet en Stab af 8 til 10 Lærere og Lærerinder til Skolen. Dens Bestyrelse bestaar af Formændene for de samvirkende Husmandsforeninger paa Fyn, Sjælland, Lolland-Falster, Bornholm og Jylland samt 5 af de fynske Husmænds mest ansete Tillidsmænd, Direktøren for Husmandshypotekforeningen samt en Repræsentant for Nyborg Byraad. Som man heraf vil se, bliver denne Skole i alleregentligste Forstand Husmændenes egen Skole, der er baaren frem ved de fynske Husmænds eget Initiativ som et Udtryk for deres Oplysningstrang. Ideen har ogsaa vundet Tilslutning hos Husmændenes Tillidsmænd i de andre Landsdele, ligesom den har mødt Interesse og Forstaaelse i andre Kredse af den fynske Befolkning, hvilket

bl. a. giver sig Udtryk deri, at der trindt omkring fra forskellige Kredse af fynske Landboforeninger er tegnet Bidrag til denne Skole. Jeg kan derfor ikke andet end varmt anbefale dette høje Ting saavel som den højtærede Kultusminister at give denne Skole de bedst mulige Arbejdsvilkaar, og jeg opfordrer derfor endnu en Gang Tingets ærede Medlemmer til at stemme for det af mig stillede Ændringsforslag.

Jeg sagde før, at Rigsdag og Regering havde erkendt, at det vilde være til overordentlig stor Gene, om denne Art af Skoler ikke skulde opnaa Statsanerkendelse, altsaa ogsaa Statstilskud i den ene eller anden Form, samtidig med at de begyndte deres Virksomhed. Det er da ogsaa let at forstaa, at for en Institution, der i sit Anlæg kræver en saa overordentlig stor Kapital, som Tilfældet vil være her, nemlig omtrent 100,000 Kr., vil det være en slem Hemsko i de 2 første Aar at skulle drives uden at kunne opnaa Del i det direkte Statstilskud og uden at kunne modtage amsunderstøttede Elever. Det er det saa meget mere, fordi det i særlig Grad vil blive Smaakaarsfolks Sønner, Husmænds og Arbejdsmands Sønner, som søge en saadan Skole. Jeg indrømmer, at det er rigtigt, hvad den højtærede Minister sagde forleden Dag, at den foreliggende Lov ikke hjemler Ret til at indrømme denne Undtagelse, denne Hensynsfuldhed fra Lovgivningsmagtens Side overfor den kommende Husmandsskole ved Nyborg. Men netop derfor er det, jeg saa indtrængende, jeg formaar, vil henstille, at vi vedtage dette Ændringsforslag og derved gøre det muligt, at denne Skole kan faa de bedst mulige Arbejdsvilkaar, saa meget mere som man har givet de andre Skoler det og ved Siden deraf yderligere har givet dem saa overordentlig store Begunstigelser, at man har tilstaaet dem et Laan paa 50,000 Kr. hver til Anlægget. Disse ere dog ikke baarne frem af en Trang i den paagældende Befolkning i egentligste Forstand, hvilket derimod er Tilfældet med denne Skole; der, som jeg sagde før, rejses paa Initiativ af den fynske Husmandsstand.

Pedersen-Nyskov: Jeg kan ikke tilraade at stemme for det Ændringsforslag, som er stillet af det ærede Medlem, og naar han udtalte, at der var lige saa god Grund til at yde denne paatænkte Skole Støtte som til at yde den Støtte, der i Henhold til Loven af 23. Maj 1902 ydes til de to Skoler paa Sjælland og i Jylland,